XVII. évfolyam 52. szám
1943 december 25. szombat

Ára 20 fillér

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, grót Széchenyi-utca 12. Telefon: 55. Csekkszám: 17.258.

Felelős szerkesztő: NAGY IMRE

Előfizetési árak: 1 évre 10, ½ évre 5, ¼ évre 2.50 pengő. Megjelenik minden szombaton.

A csodálatos Fenyő

Kedves vendég foglal helyet par napra lakásunkban a *karácsonyfa*. Ott áll ismét a megszokott sarokban. Árasztja az erdő friss, üde leheletét. Mutatja változatlanul örökké szép zöld ruháját. Még így is, az élet lehetőségétől megfosztottan, pompázik, él tovább ez az érdekes fa, ez a különös fenyő, hogy *csodálatos* titokról adjon most nékünk tanulságos eszméltetést.

Petőfi, az Alföld szerelmese így énekel:

„Fenyvesekkel vad regényes tája,
Tán csodállak, ám de...“

Valóban *csodálni* lehet és *csodálni* kell a fenyőt. Mikor beköszönt az ősz, az akác, a tölgy, a nyárfa és a többiek mind elhullatják levelüket a egész télen át úgy állanak, mint csupasz, kifosztott, halálraítélt teremtések. Beteljesedik rajtuk az Írás szava: Megszárad a fű, elhull a virág, ha az Urnak szele fuvall reá... De a fenyő *csodálatosan* mindig egyformán zöld marad egész éven át, zimankós téli hideg éjszakában és forró, izzó napsütéses delelő órákban. Apró tűlevelei érthetetlenül ellenállnak a hideg szélnek, a beálló fagynak s nem hullanak le a többi, lombos fák leveleivel. Tudósok megállapítása szerint némelyik fenyőfajnak apró tűlevelei 8—10 évig is élélnek, olyan életerő van bennük. Nem hiába *csodálatos* fa a *fenyő* a többi fák között. És bizonyára azért — mert örökzöld külsejével a hideg télben is *életről* beszél — tették meg ezt a népek az *örőm*, a *szeretet*, az *élet* ünnepének jelképévé, *a karácsonyfádává*...

Most ismét ott áll lakásunkban a karácsonyfa. Álljunk meg most alatta mi, *felnőttek* is s gondolkozzunk el a csodálatos fenyőfával kapcsolatban a *karácsony dicsőségén*.

A karácsonyfa alatt, a csodálkozó gyermekszemekkel együtt sokszor a felnőttek *látása* sem terjed tovább a rajta lévő *díszeknél* vagy az alatta lévő *ajándékoknál* és sokan megfeledkeznek magáról a *fáról*. Pedig a karácsonyfánál legfontosabb maga a fa, a kivágottan is *csodálatosan* tovább élő, üde, zöld fenyő.

Azután a *karácsonyban* is sokan látnak mást, mint a gyermekek ünnepét, a megajándékozás lehetőségét vagy kötelességét, a mindennapi robotból néhány napra való kikapcsolást, iskolai vagy munkaszünetet. Pedig nem ezek a fontosak, hanem az, hogy Isten szeretetének Jézus Krisztusban való megjelenése emléknnepe az. Mert Jézus nélkül s karácsony nem ér semmit, sőt Jézus *nélkül* nem is volna karácsony...

Ma ismét ott áll lakásunkban a karácsonyfa, a csodálatos fenyő és karácsony Úráról és Királyáról beszél... Sok minden van az életben, ami megváltozik, ami elkopik, ami elhervad, lehull és meghal, de Jézus Krisztus *változatlanul* mindig *ugyanaz* marad, mint a növényvilágban ez a csodálatos fenyőfa... A karácsonyi fenyőfa mindig zöld marad, ha körülötte minden fa lehullatja is lombját. Mi is változunk, akik karácsonyt ünnepelünk. Csak Jézus Krisztus marad ugyanaz. Megunjuk egymást, csak magunkkal törődünk — Jézus Krisztus azonban mindig ugyanolyan jó és készséges, hogy segítsen mindnyájunkon. Gyengékké és erőtlenekké leszünk, de Jézus, a csodálatos karácsonyi *Ajándék* mindig olyan erős és hatalmas marad. Az emberek szépsége és dicsősége (elsősége), elhervad, megszűnik, mint őszszel a lehulló falevél — de Belőle állandóan mennyi szépség és dicsőség árad szerte szét, soha el nem halványuló erővel, mert a Biblia szavai szerint: Jézus Krisztus *tegnap és ma örökké ugyanaz*...

Ha azután ünnepek multával ki is viszik lakásunkból a karácsonyfát, ezt a *különös* fenyőt, mely ilyen *csodálatos* dolgokról beszélt nekünk, — ne engedjük ki onnan és szívünkből soha többé azt a *Csodálatost*, aki minden más állandó változása ellenére: tegnap, ma és örökké változatlanul a *karácsony, a szívek és a világ ura: Jézus Krisztus*.

H. I.

A bölcső

Az egyik igen elterjedt hetilapban olvastunk egy hosszabb cikket a használatából kiment bölcsőről. A cikkíró az felett fejezi ki aggodalmát, hogy a bölcső eldobása miatt gyermekeink elvesztik ritmusérzésüket, helyzekedési érzékük eltompul, botfülűek lesznek, tehát elvész a zenei érzék, az ütemérzék, a házból kivész az ének, a ringatas nélkülözhetetlen alkatrésze, elcsendesülnek az anyai ajkak, nem hangzik népi dal a bölcső felett, eltunnek az igazi jó gyermekálmok s végső fokon a gyermek bölcsőbeli ringatáshlánya miatt nem tud beleringani a közösségi életérzésbe, a közösségi gondolatba sem.

S mindez azért, mondja a cikkíró hogy az anyákat, a dadákat kiméljük. Felveti a kérdést: melyik a lényegesebb, az anya kényelme, vagy a magyar jövendő? Világos, hogy a kérdés ilyen felvetése után az utóbbira szavaz s követeli a bölcső eredeti jogaiba való visszahelyezését. Mert több kár lett a bölcső elvetéséből, mint amennyi haszon lett a gyermekkocsik bevezetéséből. Hozzászólást kér álláspontjához.

Mindenekelőtt le kell szögezni azt, amit a kérdés felvetője is megemlít, hogy az anyák és a dajkák felszabadítását célozta a bölcső elhagyása. Az is kétségtelen, hogy a gyermek világrajövetele előtt olyan bölcsőben ring az anyaméhben, a magzatvízben, amelynél jobbat elképzelni nem lehet. Ennek mégis a legtermészetesebb folytatása volt az a ringató eszköz, amit bölcsőnek neveznek. A „bölcső“ szónak ugyan vajmi kevés köze van a tudomány állása szerint a „bölcs“ szóhoz, ettől eltekintve is kétségtelen azonban az, hogy ott a gyermeknek nagyon jó helye volt. Folytatta benne azt, amit tett a világrajövetele előtt: ringott szép csendesen a bölcsőben, nem is kellett mindig ringatni, maga is tudta ringatni magát. De mégiscsak hozzászokott a ringatáshoz annyira, hogy anélkül meg sem tudott lenni ha beletették a bölcsőbe. Ez volt az oka annak, hogy vagy kézben volt a gyermek vagy a bölcsőben rengették. Állandóan kellett valaki, aki a gyermeket vagy kézben tartja vagy a bölcsőben ringatja. Hacsak munkaközben fára nem függesztették a pólyájánál fogva, amikor valamí módon szintén mód nyílott a ringásra. Megszokta a gyerek annyira, hogy meg sem tudott lenni nélküle. Éjjel nappal elvárta a ringatást, máskülönben el sem tudott aludni. És mert kezdettől fogva ringatták, nem tudott megleani nélküle, egy valakinek állandóan mellette kellett lennie. Szinte éjjel-nappal.

Hamarosan rájöttek az elmult évtizedekben a korszerű s valljuk meg, egészségesebb gyermeknevelés következtében, hogy a gyermeknek, vagy a gyermekek ringyomó nagy számának erre az állandó ringatásra nincs szüksége, mely végeredményben csak a gyermek elkényeztetésére jó. Az anyák méltán gondolnak irtózattal, minden anyai szeretet ellenére is hátborzongva azokra az időkre, amikor elkényeztetett gyermekeiket állandóan kézben kellett tartani éjjel-nappal, hogy majd leszakadt már a karjuk. Nagyon sok édesanya rokkant bele abba, hogy még ki sem nőtt karjaiból az egyik, a másik már szíve alatt dobogott s neki még mindig az előző gyereket kellett dajkálnia. Igaz, hogy akkor talán kevesebb gyermek fuladt bele a vízbe, mert jobb volt a helyzetérzéke, ma viszont intézményesen megy az úszás tanítása, sokkal többen fürödnek, mint 40—50 évvel ezelőtt. S csak azért, mert még egy olimpiai bajnokunk is a vízbefult, mikor csónakja felborult, a nem felfelé, hanem lefelé úszott, mert állítólag — ebből lehet-e bizonyossággal következtetni — gyenge volt a helyzetérzéke. Ez nem jogcím a bölcső visszahozatalára. Ma, aki nem kényezteti gyermekét s tudja legalább 3—4 hétig hallgatni a sírását, az azontul alig hallja sírni gyermekét, az éjszakát végigalussza, a gyermek is, az anya is, nem úgy mint régen, amikor az állandó dajkálkodas, ringatás stb. következtében a legtöbb gyermek vagy sivított egész éjszaka vagy a nagymama és a dada karjaiban aludta át az éjszakát. Ma tizedannyit sem kell dajkálni egy gyereket, mint régen. Több idő juthat a tisztántartására, nemcsak a gyereknek, de a környezetnek is. Nem használódik el az anya az első gyermeknél, egészségesebbek a következők. A gyermekek csökkenő születésének egészen más okai vannak. Az is igaz, hogy sok a botfülű. De mai énekoktatásunk mellett csodálható-e ez? Nem az éneklést kellene-e minden iskolában heti több órán át tanítani, énekórákat adni, nótázni, nemcsak elmélettel foglalkozni, hanem magyar népdalokat tanítani, nem mondvacsinált, kínban fogant s verejtékben született műdalokat, csapnivaló indulókat kényszerítení a magyar fülekbe, rontani a még megmaradt magyar zenei érzéket. Abban, hogy gyermekeink egy nagy része botfülű, aligha a kocsi a hibás, sokkal inkább az

élet átalakulása, amit a bölcső visszahozatalával sem megállitani, sem korrigálni nem lehet. Az iskolai éneklés kiterjesztése, a nyilvános népdalórák, a rádió megtisztitása, szóval egészséges zene és énekkultúra alapjainak lerakása az igazi útja a botfüljárvány megszüntetésének, nem pedig az anyák és a dajkák megnyomoritása a bölcsőben elkanászodott, kibirhatatlanul rossz gyermekekkel.

Igenis, a jövendő, a magyar jövő érdekében kell az *anyákat* is, meg a gyermekeket a bölcső hátrányaitól megmenteni, mert állitjuk, minden romantikus bölcső-szemlélet ellenére is, hogy egészséges nevelés mellett a kocsi előnye sokkal több, mint a bölcsőé. Egy jó gyermekkocsi másfél éves koráig valóságos háza-vára a gyermeknek. Játszótere, meleg szobája, mindene. Még ringatni is tudja benne magát, hány gyermek megtalálja ennek a módját. De ez nem is lényeges. Ami a születéssel elmúlt, azt semmiféle pótlékkal sem lehet pótolni. Helyzetérzéket, egyensúlyérzéket stb. pedig bölcső nélkül is lehet fejleszteni a gyermekben. Csak a felnőtteknek kell az egyensúlytörvényt eltalálniok. Ne állitsák például sarokba, minden kis megnyilatkozásért. — Te még gyerek vagy, ehhez nem értesz, — ez a legbutább elintézési módok egyike, mindenesetre a leggyakoribb. Igaz, nem kell engedni azt sem, hogy szemtelen legyen. De míg egy 15 éves zsidó gyerek már önálló félként viselkedik a társaságban, addig nálunk bevágják a száját: miért szólsz bele a nagyok beszédébe? — jóllehet éppen fején találta a szeget. S csodalkozunk, hogy nincs benne önállóság, egyensúlyérzék, közösségi érzék. Nem bölcsők kellenek ide, hanem pompás, ruganyos, könnyen gördülő, szép, tartós és olcsó gyermekkocsik, s egészséges nevelési elvek. Nevelői itelligencia, ami a legtöbb szülőből ma még hiányzik. De népünk fokozódó iskolázása, a szülők iskolájának törvényszerű megoldása, busásan pótolhatja a bölcsők előnyeit.

Krisztus bölcsőben, jaszolbölcsőben kezdte földi életét. De éppen Ő az, aki nem a régi tulipános magyar bölcsőért szállt sikra, hanem olyan gyermeknevelési rendszert állitott fel, mely bölcső nélkül is biztositja az ember helyét a közösségben s lehetővé teszi az emberi képességek helyes érvényesülését. Nem a bölcső itt a probléma, hanem ez: Krisztusban újjászületett lélek végzi-e a nevelést?

Pörge Dániel

Olvassa a Celldömölki Hirlap-ot

Levente-ünnepély Sárvárott

Az elmúlt vasárnap tartotta a sárvari Levente Egyesület karácsonyi ünnepélyét. *Korponay* Ede országgyülési képviselő tartotta a bevezetőt, majd *Hiller* Imre alezredes mondott magasszárnyalású ünnepi beszedet. A leventék több számmal szerepeltek, az ünnepélyt Gőcze István r. kat. káplán zárta be. Az egye[illegible] imakönyvvel ajándékozta [illegible] leventéket.

A Marcalvölgyi Vizitársulat beolvad a Rábaszabályzó-Társulatba

(A Vasvármegye írja:)

A Marcalvölgyi Vizitársulat most tartotta évi rendes közgyűlését a celldömölki községháza tanácstermében Jándi Bernardin dömölki apát elnökletével. A gyülésen jelen volt a földmivelésügyi miniszter képviseletében Némethy Béla dr miniszteri vizjogi osztályfőnök, Szilveszter Domokos dr miniszteri titkár kiséretében, Siklósi Szabolcs szombathelyi kultúrhivatali főnök, Koltai Vidos Dániel és Vécsey Tamás dr alelnökök vezetésével az erdekelt ártéri birtokosság nagyon sok tagja.

Megelőzően a tárgysorozaton kivül Koltai Vidos Dániel kormányfőtanácsos, alelnök a gyülés nevében meleg szavakkal köszöntötte a társulat elnökét, Jándi Bernardin dömölki apátot 81. születésnapja alkalmából. Celldömölk főpásztora megköszönte az elhangzott jókívánságokat, üdvözölte a földmivelesügyi miniszter képviseletében megjelent Némethy Béla dr osztályfőnököt s az elnöki megnyitójában bejelentette, hogy a vezetőség mandátuma lejárt. A tisztújitás a tárgysorozat egyik fontos pontját képezi. Beszámolója további során ismertette az 1941. évben megkezdett mederbővitési munkálatokat, amelyekre eddig 1,175.125 pengőt forditott a társulat. Ebből az összegből 200.000 pengő volt államkölcsön, 865.000 pengő az államsegély, 110.125 pengő pedig az ártéri járulékból befolyt hozzájá[illegible]

Marcaltő és Nemeskereszur között a mederbővités során 714.906 köbméter föld megmozditása vált szükségessé és ezt 125.849 munkanap alatt végezték el a munkások. A három évi nagy teljesitménnyel szemben korábban a társulat egész évi költségvetése alig 22—23 ezer pengőre rugott. A számadatokból kitünik, hogy a társulati érdekeltség a maga szerény viszonyaihoz képest szintén jelentékeny áldozatot vállalt a szabályozási munkákból. Végül Jándi Bernardin apát ismertette a földmivelésügyi miniszter mult évi leiratát, amely az egységes ár- és belvizvédekezés érdekében elrendelte a Marcalvölgyi Vizitársulat és a Rábaszabályozó Társulat egyesitését. Az egyesitési tárgyalások és munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy a rendelet végrehajtását már csak formai határozatnak kell megelőznie, a mai gyülés pedig az évi költségvetés előirányzásán kivül éppen ezért hivatott össze.

Szabó Kálmán dr ügyész a társulat hitelügyleteiről, a tisztviselők karácsonyi segélyéről tett a gyülésnek előterjesztést, majd a mederbővitési munkákkal kapcsolatban ismertette azt a korábbi határozatot, hogy bár a társulat engedélyokirata szerint kártéritési összeget senki nem követelhet, mégis mindazok a kis-, illetve törpebirtokosok, akiknek földjeit a mederbővités hosszirányban érinti, az őket ért tetemes terület- és értékveszteség csökkentésére méltányosságból kártéritésben részesiti a társulat.

Ugyancsak Szabó Kálmán dr ügyész ismertette a földmivelésügyi miniszter tavalyi leiratát, amely elrendelte a Marcalvölgyi Társulatnak a Rábaszabályozó Társulatba való olvadását és ugyanezen rendelettel megbizta Petényi Oszkárt, a győri folyammérnöki hivatal főnökét az új alapszabálytervezet kidolgozásával. Az alapszabálytervezet ismertetése után Szabó Kálmán dr ügyész javaslatára a gyülés egy bizottságot választott, amelynek feladata lesz az egyesitéssel kapcsolatos fontosabb ügyek letárgyalása a Rábaszabályozó Társulat vezetőségével. A bizottság tagjai: Jándi Bernardin elnök vagy a helyettese, továbbá gróf Erdődy Péter és Vécsey Tamás dr földbirtokosok.

Az 1942. évi zárszámadás tudomásulvétele után a tisztújitással kapcsolatban a gyülés úgy határozott, hogy a két társulat egyesitésének megtörténtéig meghosszabbitja a jelenlegi vezetőség mandátumát. — Kirchner Elek igazgató-főmérnök jelentése szerint az 1943. évben eszközölt mederbővitési munkálatok a kamondi vizosztóműtől a Marcal főcsatornáján 3100 méter hosszban 29.679 köbméter föld kiemelésével, a Torna-patakon 2900 méter hosszban 21.559 köbméter föld kiemelésével és egy 1300 méter hosszú vizterelőárok létesitésével nyertek befejezést. Az 1300 méteres vizterelőárok készitése 3439 köbméter föld kiemelését kívánta meg. A folyó évi költségek 137.668 pengőre rugtak, mégpedig államsegélyből. A munkanapok száma 8023 nap, míg a legnagyobb munkáslétszam 160 volt s egy köbméter föld kiemelése 2·52 pengőbe került.

A tárgysorozaton Kirchner Elek igazgató-főmérnök ismertette még a tarsulatot érintő legújabb miniszteri rendeleteket, hatósági intézkedéseket és a jövő évi munkaprogrammot. Majd a gyülés letárgyalta és elfogadta az 1944. évre szóló költségelőirányzatot. Végül az elnöki zárószó előtt Némethy Béla dr miniszteri osztályfőnök ismertette azokat a körülményeket, [illegible]lyek a földmivelésügyi miniszter a vizitársulatoknak vizjárási egységenként való egyesitésére késztette s egyben teljes elismerését fejezte ki a Marcalvölgyi Társulat eredményes működése és a közgyülés nivós lefolyásáért.

Rosszul sikerült a libavásár Vépen

A feketepiac elleni küzdelem egyik nagy csatája az elmult heten Vép községben zajlott le a következőképen:

Autón szállt ki Szombathelyről egy nem árjákból álló tarsaság Vépre, hogy ott a már részükre kihizlalt libákat átvegye. S hogy az átvétel szertartása rituális legyen, magukkal vitték a saktert is, hogy ezzel a „drága" áru fogyaszthatósága százszázalékosan biztositva legyen.

A készülő liba-vérontásnak hogy-hogy nem, neszét vette a derék vépi csendőrség is és az egész illusztris társaságot a már kivégzett libákkal együtt lefogta.

Hogy izrael fekete lovagjaival mi történik, az már hatósági ügy, de a libák „szegények" ezuttal nemes hivatást töltöttek be, mert nyomban a helyszinen hivatalos áron a nagycsaládos hadbavonultak között osztattak szét és igy az éber csendőrség jóvoltából vitamindús táplálékul szolgáltak az arra legérdemesebbeknek.

Különben az elmult napokban a csendőrség egy népes feketepiacra dolgozó szövetkezetet is leleplezett. Még külföldre is feketéztek. A vezetőket: Dankovich Antal vépi vendéglőst és Horváth Ernő nagydardai földművest már le is tartóztatták s széleskörű nyomozás indult a nagyszabású üzletkör teljes leleplezésére.

Sárvarott is előfordult egy ilyen liba ügy, itt azonban a libát rendes áron adni nem akaró termelő járt pórul, — elkobozták a „drága" árut.

Altalános tünet egyébként Sárvárott, hogy a termelőknek nem felelvén meg a hatósági ár, a piacot elkerülve házalnak a portékával. Nap-nap után láthatók a falusi asszonyok, amint „drága" portékájukkal járják titokzatos útjaikat a sárvári mellékutcákon. Csak a hatósági közegek kellő ébersége tudná ezeket a suttyogókat a piactérre, mint legális eladóhelyre szoktatni, ami a közre nagyon is üdvös és kivánatos lenne.

Hadirokkantak kérelme a nagyközönséghez!

Hadirokkantjaink, hadiözvegyeink, hadiárváink megszaporodtak. A hadirokkantak a testi épségüket, hadiözvegyek férjüket, hadiárvák apjukat vesztették el, áldozták a hazának.

A mai gazdasági helyzet hozza magával, hogy a pénzből élő szegények jövedelme igen kevés ahhoz, hogy szegényes életszinvonalukat megközelitőleg is fenntartsák.

Hirdessen lapunkban!

Szent Karácsony közeledik. Ilyenkor jönnek ők is és kérnek valamit. Soraik megszaporodtak, többen vannak, többet kéne adni, hogy egy falattal több jusson nekik.

Adni lehet pénzt, tüzelőanyagot, mezei terményt, ruhanemüt stb., mindent szivesen és megköszönve fogadnak.

Anyag-adományokat Lalits Milán a rokkantak elnöke lakására lehet küldeni Tisza István utca 17. szám alá, bejelentett anyagokért helyben elküldenek, vagy maguk a rokkantak mennek el érte az elnök igazolásával. Nincsen módunk ahhoz, hogy vidéki adományokat beszállitsunk, ilyen esetben a kegyes adományozó sziveskedjék azt beküldeni.

Tisztelettel:
Lalits Milán
hadirokkantak elnöke.

Köszönetnyilvánítás

A csáktornyai Gráner és Teszler harisnya, kesztyű és kötszövött árugyár minden felszólítás nélkül a hadtest hadiárvái és hadiözvegyei részére igen jutányos áron és részben ajándékként feleségem rendelkezésére bocsátott:

Háromtucat női kesztyűt és 21 tc. és 8 pár női és gyermekharisnyát, továbbá 128 drb női nadrágot; ezen felül ajándékként 4 tc. gyermekharisnyát, 29 pár téli gyermekzoknit, 9 pár téli férfizoknit, valamint 12 pár női és gyermek téli kesztyűt.

Fenti cikkeket Zala—Vas—Veszprém és Sopron vármegyék szegénysoru hadiözvegyei és hadiárvái részére a Bajtársi Szolgálat ajándékaként szétfogom osztatni.

A Gráner és Teszler Cégnek ezen nemes cselekedetéért ezúton is köszönetemet és hálás elismerésemet fejezem ki.

vitéz Bakay Szilárd altábornagy
hadtest parancsnok sk.

Demokráciától a bolsevizmusig!

Ezerkilencszáztizenkilenc március 21-én kiáltották ki Magyarországon a kommunista köztársaságot. A „Népszava" érzékeny húrjain az 1919-es esztendőben mindaz megpendült, ami ebhez a „történelmi" pillanathoz vezetett. *Idézzük tehát a „Népszavát", amely nemcsak tartalmában, hanem már a címében is nagyon eltér az igazságtól.*

Március 13. „Tisztelet, becsület illeti meg Károlyi Mihályt és polgari pártját és a radikális pártot, akik velünk tartottak a forradalomban, a régi rendszer megdöntésében. De a mi útunk és az ő útjuk nem lehet végig közös. Az ő céljuk polgári köztársaság, mi a szociális köztársaságot akarjuk megteremteni."

Igy írt a Népszava addig a napig, amikor megszüntette a polgári pártokkal kötött házasságát és aláírta Kun Béláékkal és a Magyarországra zúdított vörös teroristákkal az úgynevezett egységokmányt. A magyarországi szociáldemokráciának hangja és a szine ettől a naptól kezdve megváltozott. *Rózsaszínről vörösre változtatta nemzetközi arculatát.* De mielőtt a vörös Népszavát ismertetnénk, olvassuk csak, mit írt még a szociáldemokrata Népszava a „történelmi" napról.

„Mindenkihez!... — A proletárság diktaturájának döntő alapfeltétele a proletárság egysége. Éppen ezért, a történelmi szükség parancsára, teljes egyesülését mondotta ki a Magyarországi Szociáldemokrata Párt és a Kommunisták Magyarországi Pártja."

De hallgassuk csak tovább...

„Az Ujvárosháza közgyűlési termében pénteken este történelmi jelentőségű ülést tartott a Mu katanács. Fontos, sorsdöntő elhatározásra jutott, amely elhatározással a Magyarországi Szociáldemokrata Párt seregei új útra tértek, új módszerek szerint, új fegyverekkel hadakoznak a változatlan célért, a termelő eszközök köztulajdonbavételeéért..."

Azután tovább: „A metódus volt csak az, amiben eddig eltértünk. A cél azonban egy volt."

A március 23-i számában olvashatjuk a világ proletáriátusához intézett felhívást.

Ezeket írta a Népszava: „A munkásság elvetette a demokráciát, amely a polgárság terrorja volt és megvalósította a diktaturát, amely el fog vezetni a szocializmushoz (?), a munkásdemokrácia legtisztább, legteljesebb formájához..."

Ismeretes, hogy ebből az alkalomból *táviratot intéztek* a fő-fő szociáldemokrata marxista-kommunista-bolsevista atyuskához: *Leninhez.* Igy lelkendezett a Népszava:

„A szikratávirat elment. Hiszszuk, hogy a szikrák a világtörténelem legnagyobb tűz-vészét fogják felidézni, azt a tüz-vészt, amely megsemmisíti a kapitalista társadalom minden intézményét s amelynek nyomában fel fog épülni a dolgozók új, demokratikus társadalma..."

De olvassuk csak ezt az őszinte vallomást:

„És ha a világháború helyett egy cseh, román, szerb proletáriátus vonult volna fel, az akkori félig hűbéri, félig burzsoá Magyarország ellen, mi, magyar proletárok azzal a lelkesedéssel fogadtuk volna ezt a felszabadító inváziót, mint amilyen örömmel várjuk az orosz szovjetcsapatokat, hogy velük együtt vigyük tovább a világ proletáriátusának felszabadító háborúját.."

Ha akadna még Magyarországon magyar ember, aki a magyarországi marxisták állásfoglalásában nem látná meg a *nemzetromboló nemzetköziség alaptörvényeit, azoknak* újabb marxista önvallomással szolgálunk:

„Le kell rombolnunk mindent, ami fejlődésünk akadálya és ki kell építenünk azokat a kereteket, amelyeken belül ez a fellfejlődés végbemegy. Le kell azonban rombolni minden babonát és tévhitet is a területi integritásról és helyre kell állítani az egyedüli életképes és biztató jövőjű integritást: a nemzetközi forradalmi proletáriátus érdekeinek integritását, sérthetetlenségét!"

Vigyázat — zsidó író!

Köztudomású, hogy sok zsidószármazású író magyarosította nevét, s a magyar nép álarca mögé húzódva próbálja magát becsempészni a magyar olvasók táborába. Az alábbi kimutatásban közöljük *azon magyarnyelvű zsidó írók névsorát, melynek tagjairól a felületes szemlélőben az a vélemény uralkodik, hogy az illető magyar író — mind zsidó! Amint látjuk, még a keresztnevüket is magyarosították, ahol erre szükség volt.*

Abonyi Dezső — Rosenzweig Dezső
Abonyi Gyula — Bruck Gyula
Abonyi Andor — Austerlich Andor
Altay Margit — Gompercz Margit
Bede Jób — Rosenberg Jakab
Berkes Imre — Berg Izidor
Biró Lajos — Blau Emil
Bokor Malvin — Blumenfeld Malvin
Bródy Sándor — ?
Biró Pál — Burger Pál
Csergő Hugó — Hónig Hugó
Csermely Gyula — Czeisler Juda
Dóczy Lajos — Dukes Lipót
Elek Arthur — Fischer Arthur
Emőd Tamás — Fleschier Ezékiel
Erdős Renée — Waldmann Ernesztina
Farkas Pál — Wollner Pál
Forró Pál — Friedmann Pál
Földes Jolán — Fürst Jolán
Gellért Oszkár — Goldmann Oszkár
Heltai Jenő — Herzl Jett
Hevesi Sándor — Hoffmann Samu
Jób Dániel — Ziffer Dávid
Kabos Ede — Rosenberg Rizole
Kadosa Marczell — Krieshaber Mór
Kemény Simon — Kóhn Samu
Kiss József — Klein József
Kóbor Tamás — Bermann Adolf
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Mohácsi Jenő — Klein Jenő
Nádai Pál — Neumann Pál
Nóti Károly — ?
Osváth Ernő — Róth Ezekiel
Palágyi Lajos — Rokeach Lipót
Pásztor Árpád — Pikler Árpád
Pék Dezső — Propper Dezső
Radó Antal — Róth Antal
Révész Béla — Reiher Armin
Ruttkai György — Róthauser Miksa
Sebek Zsigmond — Sternfeld Zsigmond
Sík Sándor — ?
Somlyó Zoltán — Schwarcz Zoltán
Szederkényi Anna — Klein Karola
Szép Ernő — Schön Ezékiel
Szomaházi István — Steiner Arnold
Szőllősi Zsigmond — Weingärtner Zsigmond
Tábori Piroska — Tauber Piroska
Zágon István — Fleischl István

Helyreigazítás

Mivel a Celldömölki Hírlap 1943. évi december hó 11-i számában, a f. hó 3-án történt doktorráavatásomról szóló hír a körülményeket nem ismerők előtt téves következtetésre adhat alkalmat és valótlan tényt is tartalmaz, kérem a következő helyreigazító nyilatkozat közzétételét:

Ifj. dr. Sass István apja id. Sass István nem földbirtokos. Ifj. Sass Istvánt először 1939 október 14-én avatták doktorrá. Folyó hó 3-án — miután újabb tanulmányait dicsérettel befejezte — másodizben történt a doktorráavatás.

dr. Sass István

MOZIK MÜSORA

NEMZETI MOZGÓ CELLDÖMÖLK

December 25, szombat, 26. vasárnap

Anna Mária

Főszereplők: Szörényi Éva, Szilassy László, Rajnay Gábor, Petkes Ferenc.

December 29, szerda

A szeszélyes angyal

Főszereplők: Suzy Prim, Albert Préjean

ÁRPÁD MOZGÓ KEMENESMAGASI

December 25, szombat, 26, vasárnap

Férfihűség

Főszereplők: Bulla Elma, Páger Antal.

TURUL FILMSZINHÁZ NÉPCELAK

December 25, szombat, 26, vasárnap

Fráter Lóránd

KATONASÍR

IRTA: TÓTH ÁRPÁD

Magányos sír a keskeny, elhagyott
Völgyben, keresztje ferde már, veszendő,
De gyapjas hó a vállát, — enyhe kendő,
Szeliden védi s rojtul rafagyott.

Kis jégcsapok gyémánt dísze [illegible]
Míg lent a néma bíborban de[illegible]
Mélységben zárt szemekkel és [illegible]
Arccal nyujtozik egy ifjú halott.

Ha véres szemmel s arany [illegible]
A hajnal újra a hegyekre [illegible]
Pihenj kedves, nem kell már [illegible]
[illegible] szállnod,

Sírod felett még bús moraj lebeg.
De te feledd az ágyut mar [illegible] — te [illegible]
Hazáértél s ugat vén, hű ebed...

Itélet a Pallós-Bauerné-Véghelyi ügyben

Véghelyi Zoltán sárvárvidéki jegyző szerződést írt özv. Bauer Károlynénak, aki eladta a veszprémi házát. Pallós János tánctanár, mint ki nem elégített hitelező, pert indított Bauerné ellen, de kiderült, hogy a tánctanár tartozik özv. Bauernének, aki pénzét már egyszer a bíróságon is kereste s a bíróság meg is ítélte neki. Pallós azonban nem fizette ki egész tartozását, s mikor újra perelte özv. Bauerné, akkor lépett fel Pallós tánctanár a maga keresetével Bauerné ellen. Azt állította, hogy a házeladás miatt ő nem nyert kielégítést s mivel Véghelyi jegyző írta a szerződést Bauerné részére, hitelsértés vétségében feltételesen 200 pengőre ítélte a szombathelyi törvényszék.

Fellebbezés folytán az ügy a kir. ítélőtábla elé került, itt azután Pallós tartozását újra megállapítva, a bíróság Véghelyi jegyzőt a vád alól felmentette azzal az indokolással, hogy eljárása teljesen tiszta és egyenes volt s abban semmiféle jogsértést nem lehetett megállapítani. Az ügy ezzel nyugvópontra jutott.

Mentőtanfolyam Celldömölkön

A mai rendkívüli időkben szükséges, hogy minél több ember tudjon első segítséget nyujtani bajbajutott embertársainak. Szükséges tehát, hogy az ilyen célból szervezett tanfolyamokat minél számosabban hallgassák végig. A celldömölki mentőállomás is tervbe vette az ország egyéb helységeihez hasonlóan, hogy a községben mentőtanfolyamot szervez melyet budapesti orvos fog vezetni. A tanfolyam ingyenes, a résztvevőknek semmit sem kell fizetniök.

A mentőtanfolyamra jelentkezni lehet a községháza [illegible] irodájában, ahol a [illegible] hallgatóknak meg kell jelölni az a napszakot, amelyben idejük van a tanfolyam hallgatására hogy e szerint csoportokba lehessen osztani a hallgatókat.

A tanfolyam hallgatása [illegible]

[illegible]
nagyválasztékban kapható
MÓRITZ KÁROLY
dohányáruda, kö[illegible]

élet átalakulása, amit a bölcső visszahozatalával sem megállítani, sem korrigálni nem lehet. Az iskolai éneklés kiterjesztése, a nyilvános népdalórák, a rádió megtisztítása, szóval egészséges zene és énekkultúra alapjainak lerakása az igazi útja a botfüljárvány megszüntetésének, nem pedig az anyák és a dajkák megnyomorítása a bölcsőben elkanászodott, kibírhatatlanul rossz gyermekekkel.

Igenis, a jövendő, a magyar jövő érdekében kell az *anyákat* is, meg a gyermekeket a bölcső hátrányaitól megmenteni, mert állítjuk, minden romantikus bölcső-szemlélet ellenére is, hogy egészséges nevelés mellett a kocsi előnye sokkal több, mint a bölcsőé. Egy jó gyermekkocsi másfél éves koráig valóságos háza-vára a gyermeknek. Játszótere, meleg szobája, mindene. Még ringatni is tudja benne magát, hány gyermek megtalálja ennek a módját. De ez nem is lényeges. Ami a szuletéssel elmúlt, azt semmiféle pótlékkal sem lehet pótolni. Helyzetérzéket, egyensúlyérzéket stb. pedig bölcső nélkül is lehet fejleszteni a gyermekben. Csak a felnőtteknek kell az egyensúlytörvényt eltalálniok. Ne állítsák például sarokba, minden kis megnyilatkozásért. — Te még gyerek vagy, ehhez nem értesz, — ez a legbutább elintézési módok egyike, mindenesetre a leggyakoribb. Igaz, nem kell engedni azt sem, hogy szemtelen legyen. De míg egy 15 éves zsidó gyerek már önálló félként viselkedik a társaságban, addig nálunk bevágják a száját: miért szólsz bele a nagyok beszédébe? — jóllehet éppen fején találta a szeget. S csodálkozunk, hogy nincs benne önállóság, egyensúlyérzék, közösségi érzék. Nem bölcsők kellenek ide, hanem pompás, ruganyos, könnyen gördülő, szép, tartós és olcsó gyermekkocsik, s egészséges nevelési elvek. Nevelői itelligencia, ami a legtöbb szülőből ma még hiányzik. De népünk fokozódó iskolázása, a szülők iskolájának törvényszerű megoldása, busásan pótolhatja a bölcsők előnyeit.

Krisztus bölcsőben, jászolbölcsőben kezdte földi életét. De éppen O az, aki nem a régi tulipános magyar bölcsőért szállt síkra, hanem olyan gyermeknevelési rendszert állított fel, mely bölcső nélkül is biztosítja az ember helyét a közösségben s lehetővé teszi az emberi képességek helyes érvényesülését. Nem a bölcső itt a probléma, hanem ez: Krisztusban újjászületett lélek végzi-e a nevelést?

[illegible] Dániel

Olvassa a Celldömölki Hirlap-ot

Levente-ünnepély Sárvárott

Az elmúlt vasárnap tartotta a sarvári Levente Egyesulet karácsonyi ünnepélyét. *Korponay* Ede országgyűlési képviselő tartotta a bevezetőt, majd *Hiller* Imre alezredes mondott magasszárnyalású ünnepi beszédet. A leventék több számmal szerepeltek, az ünnepélyt Gócze István r. kat. káplán zárta be. Az egyesület imakönyvvel ajándékozta [illegible] leventéket.

A Marcalvölgyi Vizitársulat beolvad a Rábaszabályzó-Társulatba

(A Vasvármegye írja:)

A Marcalvölgyi Vizitársulat most tartotta évi rendes közgyűlését a celldömölki községháza tanácstermében Jándi Bernardin dömölki apát elnokletével. A gyülésen jelen volt a foldmivelésügyi miniszter-képviseletében Némethy Béla dr miniszteri vízjogi osztályfőnök, Szilveszter Domokos dr miniszteri titkár kíséretében, Siklósi Szabolcs szombathelyi kultúrhivatali főnok, Koltai Vidos Dániel és Vécsey Tamás dr alelnökök vezetésével az érdekelt artéri birtokosság nagyon sok tagja.

Megelőzően a tárgysorozaton kívül Koltai Vidos Dániel kormányfőtanácsos, alelnök a gyülés nevében meleg szavakkal köszöntötte a társulat elnökét, Jándi Bernardin dömölki apátot 81. születésnapja alkalmából. Celldömölk főpásztora megköszönte az elhangzott jokívánságokat, üdvözölte a földmivélésügyi miniszter képviseletében megjelent Némethy Béla dr osztályfőnököt s az elnöki megnyitójában bejelentette, hogy a vezetőség mandátuma lejárt. A tisztújítás a tárgysorozat egyik fontos pontját képezi. Beszámolója további során ismertette az 1941. évben megkezdett mederbővítési munkálatokat, amelyekre eddig 1,175.125 pengőt fordított a társulat. Ebből az összegből 200.000 pengő volt államkölcsön, 865.000 pengő az államsegély, 110.125 pengő pedig az ártéri járulékból befolyt hozzájárulas.

Marcaltő és Nemeskeresztur között a mederbővítés során 714.906 köbméter föld megmozdítása vált szükségessé és ezt 125.849 munkanap alatt végezték el a munkások. A három évi nagy teljesítménnyel szemben korábban a társulat egész évi költségvetése alig 22—23 ezer pengőre rugott. A számadatokból kitűnik, hogy a társulati érdekeltség a maga szerény viszonyaihoz képest szintén jelentékeny áldozatot vállalt a szabályozási munkákból. Végül Jándi Bernardin apát ismertette a földmivelésügyi miniszter mult évi leiratát, amely az egységes ár- és belvízvédekezés érdekében elrendelte a Marcalvölgyi Vizitársulat és a Rábaszabályozó Társulat egyesítését. Az egyesítési tárgyalások és munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy a rendelet végrehajtását már csak formai határozatnak kell megelőznie, a mai gyűlés pedig az évi költségvetés előirányzásán kívül éppen ezért hivatott össze.

Szabó Kálmán dr ügyész a társulat hitelügyleteiről, a tisztviselők karácsonyi segélyéről tett a gyülésnek előterjesztést, majd a mederbővítési munkákkal kapcsolatban ismertette azt a korábbi határozatot, hogy bár a társulat engedélyokirata szerint kártérítési összeget senki nem követelhet, mégis mindazok a kis-, illetve törpebirtokosok, akiknek földjeit a mederbővités hosszirányban érinti, az őket ért tetemes terület- és értékveszteség csökkentésére méltányosságból kártérítésben részesíti a tár-[illegible]

Ugyancsak Szabó Kálmán dr ügyész ismertette a földmivelésügyi miniszter tavalyi leiratát, amely elrendelte a Marcalvölgyi Társulatnak a Rábaszabályozó Társulatba való olvadását és ugyanezen rendelettel megbízta Petényi Oszkárt, a győri folyammérnöki hivatal főnökét az új alapszabálytervezet kidolgozásával. Az alapszabálytervezet ismertetése után Szabó Kálmán dr ügyész javaslatára a gyülés egy bizottságot választott, amelynek feladata lesz az egyesítéssel kapcsolatos fontosabb ügyek letárgyalása a Rábaszabályozó Társulat vezetőségével. A bizottság tagjai: Jándi Bernardin elnök vagy a helyettese, továbbá gróf Erdődy Péter és Vécsey Tamas dr földbirtokosok.

Az 1942. évi zárszámadás tudomásulvétele után a tisztújítással kapcsolatban a gyülés úgy határozott, hogy a két társulat egyesítésének megtörténtéig meghosszabbítja a jelenlegi vezetőség mandátumát. — Kirchner Elek igazgató-főmérnök jelentése szerint az 1943. évben eszközölt mederbővítési munkálatok a kamondi vízosztóműtől a Marcal főcsatornáján 3100 méter hosszban 29.679 köbméter föld kiemelésével, a Torna-patakon 2900 méter hosszban 21.559 köbméter föld kiemelésével és egy 1300 méter hosszú vízterelőárok létesítésével nyertek befejezést. Az 1300 méteres vízterelőárok készítése 3439 köbméter föld kiemelését kívánta meg. A folyó évi költségek 137.668 pengőre rugtak, mégpedig államsegélyből. A munkanapok száma 8023 nap, míg a legnagyobb munkáslétszám 160 volt s egy köbméter föld kiemelése 2·52 pengőbe került.

A tárgysorozaton Kirchner Elek igazgató-főmérnök ismertette még a társulatot érintő legújabb miniszteri rendeleteket, hatósági intézkedéseket és a jövő évi munkaprogrammot. Majd a gyűlés letárgyalta és elfogadta az 1944. évre szóló költségelőirányzatot. Végül az elnöki zárószó előtt Némethy Béla dr miniszteri osztályfőnök ismertette azokat a körülményeket, amelyek a földmivelésügyi minisztert a vizitársulatoknak vízjárási egységenként való egyesítésére késztette s egyben teljes elismerését fejezte ki a Marcalvölgyi Társulat eredményes működése és a közgyűlés nívós lefolyásáért.

Rosszul sikerült a libavásár Vépen

A feketepiac elleni küzdelem egyik nagy csatája az elmult héten Vép községben zajlott le a következőképen:

Autón szállt ki Szombathelyről egy nem árjákból álló társaság Vépre, hogy ott a már részükre kihizlalt libákat átvegye. S hogy az átvétel szertartása rituális legyen, magukkal vitték a saktert is, hogy ezzel a „drága" áru fogyaszthatósága százszázalékosan biztosítva legyen.

A készülő liba-vérontásnak hogy-hogy nem, neszét vette a derék vépi csendőrség is és az egész illusztris társaságot a már kivégzett libákkal együtt lefogta.

Hogy izrael fekete lovagjaival mi történik, az már hatósági ügy, de a libák „szegények" ezuttal nemes hivatást töltöttek be, mert nyomban a helyszínen hivatalos áron a nagycsaládos hadbavonultak között osztattak szét és így az éber csendőrség jóvoltából vitamindús táplálékul szolgáltak az arra legérdemesebbeknek.

Különben az elmult napokban a csendőrség egy népes feketepiacra dolgozó szövetkezetet is leleplezett. Még külföldre is feketéztek. A vezetőket: Dankovich Antal vépi vendéglőst és Horváth Ernő nagydarédi földművest már le is tartóztatták s széleskörű nyomozás indult a nagyszabású üzletkör teljes leleplezésére.

*

Sárvárott is előfordult egy ilyen liba ügy, itt azonban a libát rendes áron adni nem akaró termelő járt pórul, — elkobozták a „drága" árut.

Általános tünet egyébként Sárvárott, hogy a termelőknek nem felelvén meg a hatósági ár, a piacot elkerülve házalnak a portékával. Nap-nap után láthatók a falusi asszonyok, amint „drága" portékájukkal járják titokzatos útjaikat a sárvári mellékutcákon. Csak a hatósági közegek kellő ébersége tudná ezeket a suttyogókat a piactérre, mint legális eladóhelyre szoktatni, ami a közre nagyon is üdvös és kívánatos lenne.

Hadirokkantak kérelme a nagyközönséghez!

Hadirokkantjaink, hadiözvegyeink, hadiárváink megszaporodtak. A hadirokkantak a testi épségüket, hadiözvegyek férjüket, hadiárvák apjukat vesztették el, áldozták a hazának.

A mai gazdasági helyzet hozza magával, hogy a pénzből élő szegények jövedelme igen kevés ahhoz, hogy szegényes életszínvonalukat megközelítőleg is fenntartsák.

Hirdessen lapunkban!

Szent Karácsony közeledik. Ilyenkor jönnek ők is és kérnek valamit. Soraik megszaporodtak, többen vannak, többet kéne adni, hogy egy falattal több jusson nekik.

Adni lehet pénzt, tüzelőanyagot, mezei terményt, ruhaneműt stb., mindent szívesen és megköszönve fogadnak.

Anyag-adományokat Lalits Milán a rokkantak elnöke lakására lehet küldeni Tisza István utca 17. szám alá, bejelentett anyagokért helyben elküldenek, vagy maguk a rokkantak mennek el érte az elnök igazolásával. Nincsen módunk ahhoz, hogy vidéki adományokat beszállítsunk, ilyen esetben a kegyes adományozó szíveskedjék azt beküldeni.

Tisztelettel:
Lalits Milán
[illegible]

Köszönetnyilvánítás

A csáktornyai Graner és Teszler harisnya, kesztyu és köt-szövött árugyár minden felszólitás nélkül a hadtest hadiárvái és hadiözvegyei részére igen jutányos áron és részben ajándékként feleségem rendelkezésére bocsátott:

Háromtucat női kesztyűt és 21 tc. és 8 pár női és gyermekharisnyát, továbbá 128 drb női nadrágot; ezen felül ajándékként 4 tc. gyermekharisnyát, 29 pár téli gyermekzoknit, 9 pár téli férfizoknit, valamint 12 pár női és gyermek téli kesztyűt.

Fenti cikkeket Zala—Vas—Veszprém és Sopron vármegyék szegénysoru hadiözvegyei és hadiárvái részére a Bajtársi Szolgálat ajándékaként szétfogom osztatni.

A Gráner és Teszler Cégnek ezen nemes cselekedetéért ezúton is köszönetemet és hálás elismerésemet fejezem ki.

vitéz Bakay Szilárd altábornagy
hadtest parancsnok sk.

Demokráciától a bolsevizmusig!

Ezerkilencszáztizenkilenc március 21-én kiáltották ki Magyarországon a kommunista köztársaságot. A „Népszava" érzékeny húrjain az 1919-es esztendőben mindaz megpendült, ami ehhez a „történelmi" pillanathoz vezetett. *Idézzük tehát a „Népszavát", amely nemcsak tartalmában, hanem már a címében is nagyon eltér az igazságtól.*

Március 13. „Tisztelet, becsület illeti meg Károlyi Mihályt és polgári pártját és a radikális pártot, akik velünk tartottak a forradalomban, a régi rendszer megdöntésében. De a mi útunk és az ő útjuk nem lehet végig közös. Az ő céljuk polgári köztársaság, mi a szociális köztársaságot akarjuk megteremteni."

Igy írt a Népszava addig a napig, amikor megszüntette a polgári pártokkal kötött házasságát és aláírta Kun Béláékkal és a Magyarországra zúdított vörös teroristákkal az úgynevezett egységokmányt. A magyarországi szociáldemokráciának hangja és a szine ettől a naptól kezdve megváltozott. *Rózsaszínről vörösre változtatta nemzetközi arculatát.* De mielőtt a vörös Népszavát ismertetnénk, olvassuk csak, mit irt még a szociáldemokrata Népszava a „történelmi" napról.

„Mindenkihez!... — A proletárság diktaturájának döntő alapfeltétele a proletárság egysége. Éppen ezért, a történelmi szükség parancsára, teljes egyesülését mondotta ki a Magyarországi Szociáldemokrata Párt és a Kommunisták Magyarországi Pártja."

De hallgassuk csak tovább...

„Az Ujvárosháza közgyűlési termében pénteken este történelmi jelentőségű ülést tartott a Mu katanács. Fontos, sorsdöntő elhatározásra jutott, amely elhatározással a Magyarországi Szociáldemokrata Párt seregei új útra tértek, új módszerek szerint, új fegyverekkel hadakoznak a változatlan célért, a termelő eszközök köztulajdonbavételéért..."

Azután tovább: „A metodus volt csak az, amiben eddig eltértunk. A cél azonban egy volt."

A március 23-i számában olvashatjuk a világ proletáriátusához intézett felhivást.

Ezeket irta a Népszava: „A munkásság elvetette a demokráciát, amely a polgárság terrorja volt és megvalósitotta a diktaturát, amely el fog vezetni a szocializmushoz (?), a munkásdemokrácia legtisztább, legteljesebb formájához..

Ismeretes, hogy ebből az alkalomból *táviratot intéztek* a fő-fő szociáldemokrata marxista-kommunista-bolsevista atyuskához: *Leninhez.* Igy lelkendezett a Népszava:

„A szikratávirat elment. Hiszszük, hogy a szikrák a világtörténelem legnagyobb tűz-vészét fogják felidézni, azt a tüz-vészt, amely megsemmisiti a kapitalista társadalom minden intézményét s amelynek nyomában fel fog épülni a dolgozók új, demokratikus társadalma..

De olvassuk csak ezt az őszinte vallomást:

„És ha a világháború helyett egy cseh, román, szerb proletáriátus vonult volna fel, az akkori félig hűbéri, félig burzsoá Magyarország ellen, mi, magyar proletárok azzal a lelkesedéssel fogadtuk volna ezt a felszabadító inváziót, mint amilyen örömmel várjuk az orosz szovjetcsapatokat, hogy velük együtt vigyük tovább a világ proletáriátusának felszabaditó háborúját..."

Ha akadna még Magyarországon magyar ember, aki a magyarországi marxisták állásfoglalásában nem látná meg a *nemzetromboló nemzetköziség alaptörvényeit, azoknak* újabb marxista önvallomással szolgálunk:

„Le kell rombolnunk mindent, ami fejlődésünk akadálya és ki kell épitenünk azokat a kereteket, amelyeken belül ez a felfejlődés végbement. Le kell azonban rombolni minden babonát és tévhitet is a területi integritásról és helyre kell állitani az egyedüli életképes és biztató jövőjű integritást: a nemzetközi forradalmi proletariátus érdekeinek integritását, sérthetetlenségét!"

Vigyázat — zsidó író!

Köztudomású, hogy sok zsidószármazású író magyarositotta nevét, s a magyar nép álarca mögé húzódva próbálja magát becsempészni a magyar olvasók táborába. Az alábbi kimutatásban közöljük *azon magyarnyelvű zsidó írók névsorát, melynek tagjairól a felületes szemlélőben az a vélemény uralkodik, hogy az illő magyar író — mind zsidó! Amint látjuk, még a keresztneveiket is magyarosították, ahol erre szükség volt.*

Abonyi Dezső — Rosenzweig Dezső
Abonyi Gyula — Bruck Gyula
Abonyi Andor — Austerlich Andor
Altay Margit — Gompercz Margit
Bede Jób — Rosenberg Jakab
Berkes Imre — Berg Izidor
Biró Lajos — Blau Emil
Bokor Malvin — Blumenfeld Malvin
Bródy Sándor — ?
Biró Pál — Burger Pál
Csergő Hugó — Hónig Hugó
Csermely Gyula — Czeisler Juda
Dóczy Lajos — Dukes Lipót
Elek Arthur — Fischer Arthur
Emőd Tamás — Fleschler Ezékiel
[illegible] — [illegible]
Farkas Pál — Wolfner Pál
Forró Pál — Friedmann Pál
Földes Jolán — Furst Jolán
Gellért Oszkar — Goldmann Oszkár
Heltai Jenő — Herzl Jett
Hevesi Sándor — Hoffmann Samu
Jób Dániel — Ziffer Dávid
Kabos Ede — Rosenberg Rizole
Kadosa Marczell — Krieshaber Mór
Kemény Simon — Kóhn Samu
Kiss József — Klein József
Kóbor Tamás — Bermann Adolf
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]si Jenő — Klein Jenő
Nádai Pál — Neumann Pál
Noti Károly — ?
Osváth Ernő — Róth Ezekiel
Palágyi Lajos — Rokeach Lipót
Pásztor Árpád — Pikler Árpád
Pék Dezső — Propper Dezső
Radó Antal — Róth Antal
Révész Béla — Reiber Ármin
Ruttkai György — Róthauser Miksa
[illegible] — [illegible]
Sik Sándor — ?
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
Szép Ernő — Schön Ezékiel
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
Tábori Piroska — Tauber Piroska
Zágon István — Fleischl István

Helyreigazítás

Mivel a Celldömölki Hirlap 1943. évi december hó 11-i számában, a f. hó 3-án történt doktorráavatásomról szóló hir a körülményeket nem ismerők előtt téves következtetésre adhat alkalmat és valótlan tényt is tartalmaz, kérem a következő helyreigazitó nyilatkozat közzétételét:

Ifj. dr. Sass István apja id. Sass István nem földbirtokos. Ifj. Sass Istvánt először 1939 október 14-én avatták doktorrá. Folyó hó 3-án — miután újabb tanulmányait dicsérettel befejezte — másodizben történt a doktorráavatás.

dr. Sass István

MOZIK MŰSORA

NEMZETI MOZGÓ CELLDÖMÖLK

December 25, szombat, 26, vasárnap

Anna Mária

Főszereplők: Szörényi Éva, Szilassy László, Rajnay Gábor, Pethes Ferenc.

December 29, szerda

A szeszélyes angyal

Főszereplők: Suzy Prim, Albert Préjean

ÁRPÁD MOZGÓ KEMENESMAGASI

December 25, szombat, 26, vasárnap

Férfihűség

Főszereplők: Bulla Elma, Páger Antal.

TURUL FILMSZINHÁZ NÉPCELAK

December 25, [illegible]bat, 26, vasárnap

Fráter Lóránd

KATONASIR

IRTA: TÓTH ÁRPÁD

Magányos sir a keskeny, elhagyott
Völgyben, keresztje ferde már, ve[illegible]
De gyapjas hó a vállat, — enyhe [illegible]
Szeliden védi a rojtul rafagyott.

Kis jégcsapok gyémánt dísze ragyog[illegible]
[illegible] a néma biborban d[illegible]gő
Mélységben zart szemekkel és [illegible]
Arccal nyujtózik egy ifju halott.

Ha véres szemmel s arany n[illegible]
A hajnal újra a hegyekre c[illegible]
Pihenj kedves, nem kell már harcra
[szállnod,

Sirod felett még bús moraj lebeg.
De te feledd az ágyut már már. — te [illegible]
Hazaértél s ugat vén, hű el[illegible]

Itélet a Pallós-Bauerné-Véghelyi ügyben

Véghelyi Zoltán sarvárvidéki jegyző szerződést írt özv. Bauer Károlynénak, aki eladta a veszprémi házát. Pallós János tánctanár, mint ki nem elégitett hitelező, pert inditott Bauerné ellen, de kiderült, hogy a tánctanár tartozik özv. Bauernének, aki pénzét már egyszer a biróságon is kereste s a biróság meg is itélte neki. Pallós azonban nem fizette ki egész tartozasát, s mikor újra perelte özv. Bauerné, akkor lépett fel Pallós tánctanár a maga keresetével Bauerné ellen. Azt állitotta, hogy a házeladás miatt ő nem nyert kielégitést s mivel Véghelyi jegyző irta a szerződést Bauerné részére, hitelsértés vétségében feltételesen 200 pengőre itélte a szombathelyi törvényszék.

Fellebbezés folytán az ügy a kir. itélőtábla elé került, itt aztán Pallós tartozását újra [illegible] állapitva, a biróság Véghelyi jegyzőt a vád alól felmentette azzal az indokolással, hogy eljárása teljesen tiszta és egyenes volt s abban semmiféle jogsértést nem lehetett megállapitani. Az ügy ezzel nyugvópontra jutott.

Mentőtanfolyam Celldömölkön

A mai rendkivüli időkben szükséges, hogy minél több ember tudjon első segitséget nyujtani bajbajutott embertársainak. Szükséges tehát, hogy az ilyen célból szervezett tanfolyamokat minél számosabban hallgassák végig. A celldömölki mentoállomás is tervbe vette az ország egyéb helységeihez hasonlóan, hogy a községben mentőtanfolyamot szervez melyet budapesti orvos fog vezetni. A tanfolyam ingyenes, s résztvevőknek semmit sem kell fizetniök.

A mentőtanfolyamra jelentkezni lehet a községháza 3. számú irodájában, ahol a jelentkező hallgatóknak meg kell jelölni az a napszakot, amelyben idejük van a tanfolyam hallgatására hogy e szerint csoportokba lehessen osztani a hallgatókat.

A tanfolyam hallgatása e[illegible] társainkon való segités [illegible] fése, embertársainkon, [illegible] tagjain való segités [illegible] delem, a tanfolyam [illegible] tehát nemzetvédelmi munka[illegible]

[illegible]
nagyválasztékban kaphatók
MÓRITZ KÁROLY
dohányárúda, konyv - és papirkereskedo, hiriapbizományos[illegible]

Közellátási tudnivalók!

A vámőrlésben megőrölhető kenyérgabona mennyiség megállapítása

A vámőrlésre jogosultak az 1944. évi január hó 1. napjától az 1944. évi július hó 31. napjáig terjedő időre vámőrlésben a [illegible] tartozók részére minekint 140 kilogramm kenyérgabonát őröltethetnek meg.

Vámőrlésre jogosultak az *1944. évi január hó 31. napjáig kérjék a lakóhelyük szerinti illetékes községi előljáróságtól* a [illegible] szott kenyérgabona-[illegible]g feljegyzését vámőrlési tanúsítványukra, illetőleg gazdakönyvükbe.

Ha a vámőrlésre jogosult az 1944. évi július hó 31. napjáig megőrlésre engedélyezhető teljes kenyérgabonamennyiségét saját terméséből [illegible] gy [illegible] szükségleteinek fedezni nem tudja vagy a kenyérgabona még nincs birtokában, az ellátatlanság tartamára kenyér és liszttjegyet kell neki kiadni és a vámőrlési tanúsítványon (gazdakönyvben) megfelelően kevesebb kenyérgabona őrlését kell engedélyezni. Egy személy egy havi kenyér- és liszttjegye ellenében 20 kilogrammal kell a vámőrlésre engedélyezett kenyérgabona mennyiségét csökkenteni.

Margarin kiutalás

Közhírré teszi a közellátási hivatal, hogy a Hangya fűűzletben [illegible] ellenében. Egy zsírjegy[illegible] 6 dkg margarint szolgáltat ki.

Korpa kiutalás

Közhírré teszi a közellátási hivatal, hogy mindazok, akik korpát igényelnek, a korpát f. hó 27-étől a Hangya fűűzletben átvehetik.

Nikotin árának visszafizetése

Felhívja a közellátási hivatal mindazokat figyelmét, akik a nyersnikotint a Molnár-drogériából nem vették el, bár annak idején igényelnék és az árát be is fizették, hogy az át nem vett nikotin árát folyó hó 27-től, bétűtől kezdve a közellátási hivatalban visszakaphatják.

Tudnivalók a sertés-, a szarvasmarha- és a zsírbeszolgáltatással kapcsolatban

1. Az 1943. évi július 1-e után beszolgáltatott sertés abban az esetben is beszámít a gazdálkodó beszolgáltatási kötelezettségébe, ha a gazdálkodó azt az elmúlt évről visszahagyott kukoricával hizlalja.

2. A gazda által magánházi-vágása céljára levágott sertés után [illegible] állatott zsír beszámít a gazdálkodóknak zsírbeszolgáltatási kötelezettségének teljesítésébe.

3. A közfogyasztás céljára kényszervágott marhát a gazdálkodó beszolgáltatási kötelezettségének teljesítésébe be kell számítani. A beszámítást a községi előljáróság által kiállított kényszervágási igazolvány alapján kell foganatosítani.

4. Az a gazdálkodó, aki mindkét [illegible] csoportbeli beszolgáltatási kötelezettségének eleget tett és ezen felül még beszolgáltat, jutalmi árat kap a többletbeszolgáltatás után. Minden szaz buzaegységtöbblet után az elszámolás időpontjában mázsánként érvényes buzaár egyharmadának megfelelő összeget utalnak ki az illyen gazdának. Természetesen beszolgáltatási jutalmat kap az is, aki nincsen beszolgáltatásra kötelezve és mégis beszolgáltat. A jutalmi árat nem a kereskedő, hanem a községi előljáróság fizeti ki.

Szőrmés apróbőrök beszolgáltatása

Az iparügyi miniszterium rendelkezése szerint a bárány-, juh-, gida- és kecskebőrök minden mennyisége zár alá, illetőleg bejelentési kötelezettség alá esnek. A szőrben levő bőröket akár nyers, akár cseres (félkész) állapotban vannak, birtokosaik, mennyiségükre való tekintet nélkül a m. kir. Ipari Anyaghivatal által kiadott vásárlási engedélyei rendelkező nyersbőrkereskedőknek megvételre felajánlani tartoznak.

Nyulbőrt, szőrmét, tollat legmagasabb áron vesz

TABITH GASPAR, SARVÁR

Pedagógiai szeminárium Sárvárott

A sárvári és Sárvár körüli tanítóság részére Rhosóczy Rezső kir. tanfelügyelő tartott pedagógiai szemináriumot értékes és gazdag tárgysorozattal. Az értekezleten megjelent nemes Martos Sándor ezredes is. Az egyházmegyei Tőtanfelügyelőséget [illegible]nyai József kerülteti tanfelügyelő képviselte.

A gyűlés megnyitása előtt Csermely István korzeti felügyelő kegyeletes szavakkal tolmácsolta a tanítóság gyászát P. Szentmiklósi Géza tanfelügyelő halála felett s köszöntötte a kir. tanfelügyelőség új vezetőjét, Rhosóczy Rezsőt. Az elnökló kir. tanfelügyelő szives szavakkal köszönte meg az üdvözlést Ughy Mária gércei tanítónő gyakorlati tanítást tartott IV. osztályos tanulókkal a Balatonról. Csokonyay József dr. leventekörzetparancsnok „A leventekötelés pedagogus szemmel" cimmel adott elő. Rozman Géza urunjaiai kártortanló a kémiaórákról tartott VII.—VIII. osztályos fiúkon. Vitéz Csermely István korzeti felügyelő a tanító [illegible] szerepéről beszélt. Értékes tanulságokat adott Rágó János korzeti felügyelő a számolás és mérés tanítása körül. Csagódy Gyula alkozelestet kántortanító az Kelly Béla vármegyei népművelési jegyző az iskolánkivüli népművelés fontosságáról beszélt. Rozmann József dr. [illegible] beszélgetése után az [illegible] tanfelügyelő megköszönte az előadók körrémükodését.

Házasságkötésre [illegible] figyelmébe

A házasságkötésre jelentkezők orvosi vizsgálára a járási tiszti orvos új rendet állapitott meg. E szerint minden házasuló, aki orvosi vizsgálatra jelentkezik, köteles személyazonosságát igazolni, leghelyesebb, ha a jelentkezők arcképes igazolványt visznek magukkal.

Azokban a községekben, ahol zöldkeresztes ügyelőgyülelmi szolgálat működik, a zöldkeresztes tanácsadásokon vért vesznek. Zöldkeresztes ügyelőgyülelmi szolgálat jelenleg a következő községekben van a celldömölki járásban: Celldömölk, Alsóság, Izsákfa, Mesteri, Sömjénmihályfa, Tokorcs, Ostffyasszonyfa, Csönge. A jelentkezők vérvizsgálatának eredménye csak egy hét multva válik ismeretessé, tehát a járási tiszti orvosnál csak egy hét multva lehet jelentkezni a tiszti orvosi bizonyitványért.

A celldömölki zöldkeresztes szolgálat minden héten kedden és pénteken délután 3—4 óra közt tart tanácsadást, melyen a celldömölki, tokorcsi és sömjénmihályfai házasulandók vért levesznek.

A járási tiszti orvos a házasságkötésre szükséges bizonyitványokat csak szülőtiszti napon délelőtt 8—11 órán adja ki.

IRDK

— *Elhagyatottnak, elszomorúnak és bánatosnak Istentől megáldott boldog karácsonyi ünnepeket kíván a Celldömölki Hirlap Szerkesztősége.*

— *Rendelőfőnek, tisztviselőnek és bárdiatnak Istentől megáldott boldog karácsonyi ünnepeket kíván Turul nyomda könyvkereskedés, Celldömölk.*

— Kitüntetés. A Kormányzó Ő Főméltósága Viktmann Imre [illegible] szakszervezető, alsóági [illegible] az ellenség előtt tanúsított kiváló magatartásáért a magyar vitézségi éremmel tüntette ki.

— Eskövők. Öry Vilma és Gerencsér József [illegible] szolgálatjelölt f. hó 14-én [illegible] esküdtek. — Fodor Annát vasárnap délután 4 órakor vezette oltárhoz a celldömölki evangélikus templomban Móritz Ferenc [illegible] kir. pénzügyőri tővigyázó.

Terjeszd Celldömölki Hirlapot!

— Halálozás. Tieby-Rácz Károly kéményseprőmester, a sarvári közöset egyik régen ismert [illegible] Sosztó szenvedés után 78 éves korában elhunyt. — Katovics Károly sárvári tűzoltó szivszélhűdés következtében hirtelen elhunyt 65 éves korában.

— Vitézzé avatás. [illegible]nár Sándor sömjénmihályfai lány[illegible] fiat, ifj. Molnár Sándor [illegible] november 27-én az orosz front[illegible] teljesitett katonai érdemeinek el[illegible] vitézzé avták. — Sok áldást kívánunk a fiatal, kemenesalji hős[illegible] vitézhez.

— Kinevezés. A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter Molnár Mihály celldömölki [illegible]ügynagykereskedőt a [illegible] Iparkamara [illegible] ülésező drogista és fűszerügynagykereskedőtanonc vizsgabizottság tagjává 3 évi időtartamra kinevezte.

— Követendő példa. A tokorcsi evangélikus ecsei iskolaszékünnepségükkel 10 pár papucsot készítettek kukorica csuhéból a a kézimunkákra, amelyet a [illegible] a szombathelyi hadikórház részére. — Ennek mai értéke 50 pengő.

— Tanestély. A celldömölki Jézus Szive Szövetség az [illegible] vasárnap este a Kat. Házban [illegible] tanestélyt tartott, [illegible] ilyen nagy számban vettek részt.

— Körvadászatok. A gróf Erdődy uradalom alsóági vadászterületén f. hó 18-án volt a körvadászat 290 drb nyul és [illegible] fácánokkal. Szabó Károly [illegible] gyűlési képviselő jánosházi vadásterületén pedig az elmúlt vasárnap volt a körvadászat 166 darab nyul került terítékre.

— Karácsonyfa-ünnepély. A celldömölki Evangélikus Nőegylet folyó hó 19-én tartott karácsonfaünnepélyét a szegénycsaládok [illegible] mai osztotta ki adományait az iskolás gyermekeknek és arra szorult egyeknek. 17 szegény [illegible] többgyermekes család és 19 [illegible] A legszegényebb öregnő [illegible] 80 pengő segélyt [illegible] egylet vezetősége ezúton is hálás köszönetet mond mindazoknak, akik [illegible] segítségére voltak.

— Kulturelőadás. A celldömölki evangélik a ifjúsági Egyesület 944. január 1-én delutáni kulturelőadást tart az Ifjúsági Otthon nagytermében. Mindenkit szeretettel hívunk és várunk.

— Figyelem. Az Ipartestület elnöksége felkéri iparos tagjait, hogy a karácsony első napján 10 órakor istentiszteleten, melyen zászlóval vesznek részt az Iparos-ház, minél nagyobb számban vegyenek részt. Gyülekezés 10 órakor az Ipartestület [illegible]

CELLDÖMÖLKI HIRLAP
Kiadja:
A Tanyai Szövetség Kemenesaljai B. S. T.
Felelős kiadó
Takács Károly
Lapzárta: vasárnap délben 12 órakor
Tanyai-egyesületi nyomda, Celldömölk